

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2012. június 28. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

V É G Z É S T :

Az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt **Fk. vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2012. február 29. napján kihirdetett **3.Fk.1351/2011/13.** számú ítéletét

h e l y b e n h a g y j a

azzal, hogy a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntettének jogszabályi alapja helyesen Btk. 230. § (1) bekezdés, (2) bekezdés **1. tétel**, Btk. 229. § (1) bekezdés, és az ítéletet az elsőfokú bíróság **zárt tárgyalás alapján hozta meg és nyilvánosan hirdette ki.**

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe **beszámítja.**

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült **7.620.-(hétézer-hatszázhusz) Ft** bünyügyi költség megfizetésére az államnak, a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság fk. vádlott bűnösségét emberölés büntettében [Btk. 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont 1. fordulat] és közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntettében [Btk. 230. § (1) bekezdés, (2) bekezdés 1. fordulat, Btk. 229. § (1) bekezdés] mondta ki. Ezért halmazati büntetésül hat év fiatalokúak börtönére és hat év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztésbe beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt, rendelkezett a bűnjelekről, és kötelezte a vádlottat a bünyügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentettek be:

- az ügyész a vádlott terhére az enyhe büntetések miatt, azok súlyosítása érdekében,
- a vádlott elsősorban az emberölés büntette tekintetében az aljas indok minősítő körülményének megállapítása miatt, annak mellőzése, másodsorban és összességében büntetésének lényeges enyhítése végett,
- a védő elsődlegesen a tényállás téves megállapítása miatt, ehhez képest eltérő minősítés, másodlagosan a büntetés lényeges enyhítése érdekében,
- a fiatakorú vádlott törvényes képviselője az aljas indokból történt elkövetés minősítő körülményének megállapítása miatt, annak mellőzése, másodsorban a büntetés lényeges enyhítése érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és az ügyész a fellebbezési nyilvános ülésen eljárási szabálysértésként észrevételezte a nyilvános tárgyalási formára utalást, mert az iratok szerint az elsőfokú bíróság a tárgyalásról a nyilvánosságot kizárta, továbbá a bűnösségi körülmények helyesbítése - e körben a csekélyebb feszültségtűrő képesség enyhítőként értékelésének mellőzése, további súlyosítóként a pedagógusok elleni bűncselekmények elszaporodottsága megállapítása - végett. Egyebekben az ügyész által bejelentett azonos tartalommal tartotta fenn az ügyészi fellebbezést.

A védő a fellebbezési nyilvános ülésen alapvetően a pszichológus szakértői véleményt hangsúlyozva indítványozta annak megállapítását, hogy védenca a sértetti közlésektől olyan indulati állapotba került, ami alkalmas az erős felindulás megállapítására, és fennáll a méltányolható ok is, ezért - legfeljebb - az emberölés bűncselekményének privilegizált esetében kérte védecének bűnösségét megállapítani; az aljas indok tekintetében a vádlott életkorára és szocializációjára tekintettel annak mellőzésére is indítványt tett, összességében azonban a minősítést célzó indítványainak elutasítása esetére a büntetés lényeges enyhítését, de legalább az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezések minden irányban alaptalanok. Az ügyész indítványait sem ítélte mindenben alaposnak az ítélőtábla.

* * *

A másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdése alapján eljárva az ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges és lehetséges mértékben, maradéktalan

terjedelemben lefolytatta. Eljárási szabálysértést vétett azonban azzal, hogy a tárgyalásról a nyilvánosságot annak részletes megindokolása nélkül zárta ki a Be. 460. § (1) bekezdése - figyelemmel a Be.237.(3) bekezdésében írtakra - alapján.

Az elsőfokú bíróság az indokolás elmulasztása mellett ugyanakkor érdemben helyesen járt el. Az eljárás tárgyára, annak motívumára, az ügy nemi kapcsolatú vonzatára, körülményeire, és nem utolsósorban a fiatalkorú vádlott érdekeinek védelmére tekintettel törvényesen zárta ki a nyilvánosságot a tárgyalásról, és helyesen járt el, mikor az így megtartott tárgyaláson lefolytatott bizonyítást követően ügydöntő határozatát viszont nyilvánosan hirdette ki. Ebből következik, hogy az eljárási szabálysértésnek az ügy érdemére nem volt lényegi kihatása, így az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése ez okból szóba sem került.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményeképpen szinte mindenben megalapozott tényállást állapított meg, az csak kisebb helyesbítésre szorult a fiatalkorú vádlott vallomása, mint e tekintetben egyetlen bizonyíték alapján, és amit az elsőfokú bíróság is csupán nyilván félreértésből fogalmazott meg, és maga sem vonta le az ehhez képest irányadó minősítésbeli következtetést. A részleges megalapozatlanságot a másodfokú bíróság a következők szerint küszöbölte ki [Be.351. § (1) bekezdés és (2) bekezdés c) pont, 352.§ (1) bekezdés a) pont 1. fordulat.]:

Az elsőfokú bíróság ítéletének 5. oldalán rögzített bántalmazás akként zajlott, hogy miután a vádlott a sértett életét a már írtak szerint kioltotta, *ezt követően* (miután az általa is halottnak vélt sértettet az ágyhoz kötötte, majd ásóval a kezében tért vissza az ingatlanba) rúgta őt két ízben fejbe, illetve taposta meg. (az elsőfokú bíróság ítéletének 6. oldal, alulról számított 3. bekezdése, figyelemmel a fiatalkorú vádlott nyomozati 505-506. lapszám alatt felvett vallomására.) Ennek ugyanis a minősítés szempontjából van jelentősége. Az iratellenesen megfogalmazott tényállásrészről a különös kegyetlenséggel elkövetettségre lehetett volna jogi következtetést levonni, aminek tényállásbeli alapja viszont a most írtak miatt nincs.

A tényállásból a közfeladatot ellátó személy ilyen minőségére történt törvényhelyre utalást (ítélet 4. oldal 2. bekezdése) a jogi indokolásba utalta az ítélőtábla, mert az szerkezetileg (jogkövetkeztetés) oda tartozik.

Egyebekben a most már mindenben megalapozott tényállásból helyesen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére, és mindkét bűncselekményt helyesen is minősítette. A közfeladatot ellátó személy elleni erőszak bűntettének minősített bűncselekmény hivatkozott törvényhelye azonban helyesbítésre szorul, mert az a Btk. 230. § (2) bekezdés 1. *tétele* (és nem fordulata) szerint büntetendő.

Az élet elleni bűncselekmény minősítő körülményére is helyesen vonta le a következtetést az elsőfokú bíróság. Az irányadó tényállás szerint a fiatalkorú vádlott azért ölte meg a sértettet, mert abban a hiszemben volt annak kitartó közlése alapján, hogy állapotos, és ezt, valamint azt a tényt, hogy közöttük viszonylag hosszabb idő óta nemi kapcsolat van, nyilvánosságra fogja hozni, így élettársa is meg fogja azt tudni. Ezt a sértett legalább két ízben hangoztatta a fiatalkorú vádlott előtt, aki emiatt kétségkívül indulatos állapotba került. Az indulat azonban nem méltányolható okból származott, és így nem vonható az erős felindulás anyagi jogi fogalma alá, mert arra egyértelmű iránymutatást ad a Kúria 15. számú Irányelve, hogy mely körülmények vezethetnek e privilegizált eset megállapíthatóságához. Ezek közé tartozik a cselekmény méltányolható oka, valamint a cselekménynek egy éplélektani alapon kialakuló tudatbeszűkült állapotban való - rögtönös - elkövetése. A jelen ügy semmiképpen nem vonható a most írt kategóriába, mert sem a méltányolható ok, sem az éplélektani alapon kialakult tudatbeszűkült állapot nem állapítható meg. A motívum tehát helyesen nyert értékelést az elsőfokú bíróság részéről, miután annak a nőnek a megölése, akitől a vádlott tudomása szerint lehet, hogy gyermeke származott és emiatt, illetve azért, mert attól tartva, hogy kitudódik a közöttük fennállott szexuális kapcsolat - azzal összefüggésben, hogy a sértett élettársi viszonyban élt -, valóban olyan körülmények, amelyek miatti ölés nem minősíthető eltérően, mint aljas indokként. Az aljas indok megítélése általánosságban a társadalom részéről olyan objektivitás, ami nem szubjektívizálható. Egy norma erkölcsi jellegének, súlyának a megítélése objektív, a társadalom értékítéletén alapul, amely nem függ attól, hogy ki szegi meg. A megszegő, adott esetben a vádlott személye, személyisége annyiban releváns, hogy elvárható-e a norma felismerése, és hogy annak eleget tegyen. Ezt pedig a beszámítási képességében nem korlátozott vádlott esetében igenlően döntötte el a bíróság. A vádlott higgadt, elhúzódó, a nyomok eltüntetésére irányuló tervszerű jellegű utócselekményeket megvalósító magatartása pedig az erős felindulás további feltételét képező tudatbeszűkült állapotban való elkövetés megállapítását zárta ki. Ezért az eltérő minősítést célzó fellebbezések alaptalanoknak bizonyultak.

Ami a bűnösségi körülményeket illeti, a másodfokú bíróság mellőzte az enyhítő körülmények közül az emberölés büntette vonatkozásában a sértett felróható magatartását. A terhesség közlése és az azzal történő "fenyegetőzés", hogy kitudódik a sértett és a fiatalkorú vádlott közötti viszony, nem alapoz meg semmiféle felróhatóságot (vagyis valamilyen szinten elítélendő magatartást) a sértett oldalán.

További súlyosítóként értékelte a másodfokú bíróság az élet elleni (és nem a személy elleni erőszakos) bűncselekmények elszaporodottságát az emberölés büntette tekintetében. Ugyanakkor a pedagógusok sérelmére elkövetett bűncselekmények regionális elszaporodottságára nincs adat, ezért az ennek súlyosítóként megállapítását célzó ügyészi indítványt nem osztotta.

A vádlottal szemben a halmazati szabályra is figyelemmel - amire az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott - az ún. középérték - helyes számítással - hét év *hat* hónap tizenöt nap. Ettől jelentős mértékben, a vádlott javára tért el az elsőfokú bíróság, és így állapította meg a szabadságvesztés mértékét, ami a bűnösségi körülményekhez, a fiatalkorú személyében rejlő - agresszív, kíméletlen magatartásait is ideértendő - kirívó társadalomra veszélyességéhez kellően igazodik. Figyelemmel volt a vádlottnak a bűncselekmények elkövetésében közrehatóként megnyilvánuló antiszociális személyiségfejlődésére, és megvalósítja azt a fiatalkorúakra irányadó büntetési célt, hogy szabadságelvonással járó büntetésre csak abban az esetben kerüljön sor, amikor már más effektív eszköz nem áll a bíróság rendelkezésére annak érdekében, hogy az egyéni prevenció megvalósuljon.

Így az elsőfokú bíróság által kiszabott hat év fiatalkorúak börtöne nem enyhe, de nem is súlyos büntetés, annak lényeges súlyosítására, de enyhítésére sem látott az ítélőtábla indokot.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság a közügyektől eltiltás alkalmazását illetően sem, ennek szükségességére és mértékére vonatkozó indokait mindenben osztotta a másodfokú bíróság.

A kifejtettekből következik, hogy a súlyosítást, illetve eltérő - enyhébb -minősítést, illetve a büntetés enyhítését célzó ügyészi, védelmi, illetőleg törvényes képviselői fellebbezések a most írtak miatt nem vezettek eredményre, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyessége folytán a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fentebb írtak szerint pontosította a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak bűncselekményének a jogszabályi alapját.

Ezen túlmenően az iratok tartalmára tekintettel megállapította a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletét zárt tárgyalás alapján hozta meg, ugyanakkor azt nyilvánosan hirdette ki.

A Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján beszámította a vádlott által további előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztésbe.

A Be. 386. § (1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat a másodfokú eljárás során kirendelt védelmével felmerült bűnügyi költség viselésére.

A további fellebbezés kizártságának a megállapítása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2012. június 28.

Dr. Mezőlaki Erik s.k. a tanács elnöke, Dr. Katona Tibor s.k. a tanács tagja, előadó, az aláírásában akadályozott Dr. Cserhádi Ágota a tanács tagja helyett is Dr. Mezőlaki Erik s.k. a tanács elnöke

A Szegedi Ítéltábla Fkf.II.150/2012/7. számú végzése és a Szegedi Törvényszék 3.Fk.1351/2011/13. számú ítélete a jelen végzés folytán a mai napon **jogerőre emelkedett és végrehajtható.**

Szeged, 2012. június 28. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k. a tanács elnöke